

3. Tema

1. Aksaray'daki bir muhasebe bürosunda kurulan sete bacaklarım titreyerek gittim. Masanın arkasındaki deri koltuğa oturduğum o ana kadar oyunculukla ilgili hiçbir tecrübeye sahip değildim. Ancak kamera karşısına çıkmadan önce, usta bir oyuncu olan rol arkadaşımın söylediği şu sözler beni biraz rahatlattı: "Sakin rol yapmaya kalkma! Sinemanın oynayan bir oyuncuya ihtiyacı yok."

Bu parçada geçen "oynayan bir oyuncu" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğallıktan uzak olmak
- B) Senaryoya bağlı kalmamak
- C) İşinin hakkını vermemek
- D) Role kendi yorumunu katmak

2. Kültürümüzün koruyucusu dildir. Dili korumak, kültürü korumak demektir. Bu yüzden konuşurken veya yazarken yabancı sözcüklere mümkün olduğunca yer vermemeliyiz. Ama ne yazık ki çevremize baktığımızda durumun hiç de böyle olmadığını görüyoruz. Çarşıya çıkmak acı veriyor artık insana; mağazaların, dükkanların adları ya İngilizce sözcüklerden oluşuyor ya da Türkçe isimler bile İngilizce sözcükmüş gibi yazılıyor. İnsanlar, konuşurken aralara yabancı sözcükler sıkıştırmayı marifet sayıyorlar.

Aşağıdaki görsel ve afişlerden hangisi bu parçada yakınılan durumla ilgili değildir?

3. Tema

3. Çamaşırırcı bir kadının kızı, okumak için benden kitap isteyince hoşuna gider diye düşünerek ona Orhan Kemal'in "Çamaşırırcının Kızı" adlı öykü kitabını verdim. Ertesi sabah yanıma gelip kitabı bana uzatınca "Ne o, hemen getirdin kitabı, beğenmedin mi yoksa?" dedim. Kız, gözlerimin içine bakarak "- - -" dedi ve ekledi: "Ben okuduğum her kitapta yeni bir dünyayla tanışmak istiyorum."

Bu metinde boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Önce yazarını tanımalıyım.
- B) Ben bunları biliyorum zaten.
- C) Bana sıkıntılarımı hatırlatıyor.
- D) O kadar akıcıydı ki bir çırpıda bitirdim.

4. Haber yazıları, bir olay ya da olguyla ilgili bilgilerin 5N1K kuralına göre yazılı metin hâline getirilmesiyle oluşur. 5N1K kuralı, haberin "ne, nasıl, niçin, nerede, ne zaman, kim" sorularına göre kurgulanmasıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisi 5N1K kuralına göre yazılmış bir haber yazısıdır?

- A) Gazetede ki köşemizde bir reçete yazdık ya, birçok dostumuz aradı. Yeşillik dediğin sadece yemlik, kuzukulağı, madımaktan mı ibarettir; daha sayılsa neler neler vardır, diye uyardılar beni. Ben ne yemek ustasıyım ne de salata uzmanı. Bahar geldi, tabiat kendini yeniledi; siz de şöyle bir silkinin, kış uykunuzu üstünüzden atın, demek istedim sadece.
- B) "Askerlik süresi kısaltılıyor. Üç ay temel askerlik eğitimi alan herkes, vatani görevini tamamlamış sayılacak. İsteyen, maaş karşılığında ordudaki görevine devam edecek. Yeni yasa, Resmî Gazete'de yayımlanmasının ardından yürürlüğe girecek." haberini okuyan babam gülümsedi. Başladı askerlik anılarını anlatmaya. Biz de her defasında olduğu gibi büyük bir heyecanla dinledik onu.
- C) Bilmem duydunuz mu, Sultanahmet Camii'nin halıları yenilendi. Nasıl bir desen tutturalacaklar diye merak ediyordum doğrusu. Sonuç olumlu çıktı. Sevindim. Caminin güzelliğini buradan tekrar anlatmaya gerek yok. Çinilerinin hâkim rengi ile "Mavi Cami" olarak anılıyor. Yapılan süslemeler, bu hâkim renge yer yer lacivert ve kırmızılar eklenerek tamamlanmış.
- D) Kastamonu'da bir aile beş kuşaktır şimşir kaşık üretiyor. Çocukluğundan beri ağaçları yontarak mutfak araç ve gereçleri yapan Mehmet Bey, dede mesleğini yaşatmak için çalışıyor. Bakteri üremesini engelleyen bir özelliğe sahip olduğu için sağlık açısından da tercih edilen bu kaşıklar, kayalıklarda yetişen ve değerli bir ağaç olan şimşirden yapılıyor.

5. Özne; yüklem bildirdiği işi yapan, yüklem bildirdiği durumu üzerine alan ögedir. Nesne ise cümlede öznenin yaptığı "eylemden" etkilenen ögedir. "Seda kütüphaneden kitap aldı." cümlesinde alma işini yapan "Seda"dır ve cümlenin öznesidir. Seda'nın alma eyleminden etkilenense "kitap"tır ve cümlenin nesnesidir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde "nesne" yanlış gösterilmiştir?

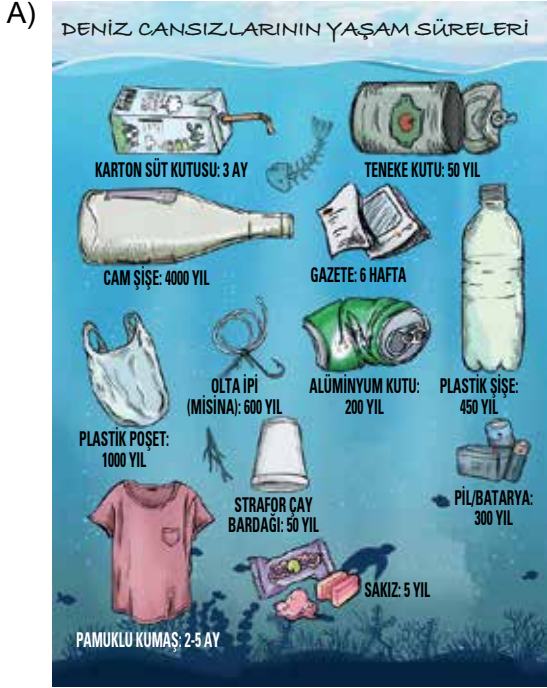
- A) Dere kenarında bir güvercin su içiyordu.
- B) Karşı komşumuz kurabiyeyi çok güzel yapıyor.
- C) Babam ceketinin cebinden bir davetiye çıkardı.
- D) Her seferinde bize taze meyveler getirirdi.

3. Tema

6. Belli bir bölgedeki bitki ve hayvan türlerinin zenginliğine "biyoçeşitlilik" denir. Gezegenimizi yaşanabilir hâle getiren biyoçeşitlilik, insanların sağlığını ve çevreyi korur. Biyoçeşitliliğin korunması için alınabilecek önlemlerden bazıları şunlardır:

- Tarım ilacı ve deterjan gibi kimyasal maddelerin kullanımı konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır.
- Biyohırsızlığa (bitki ve hayvan kaçakçılığı) yönelik önlemler alınmalıdır.
- Doğal yaşam alanları ve su kaynakları korunmalıdır.
- Organik tarım tercih edilmeli ve desteklenmelidir.
- Ormanların tahrip edilmesinin önüne geçilmelidir.

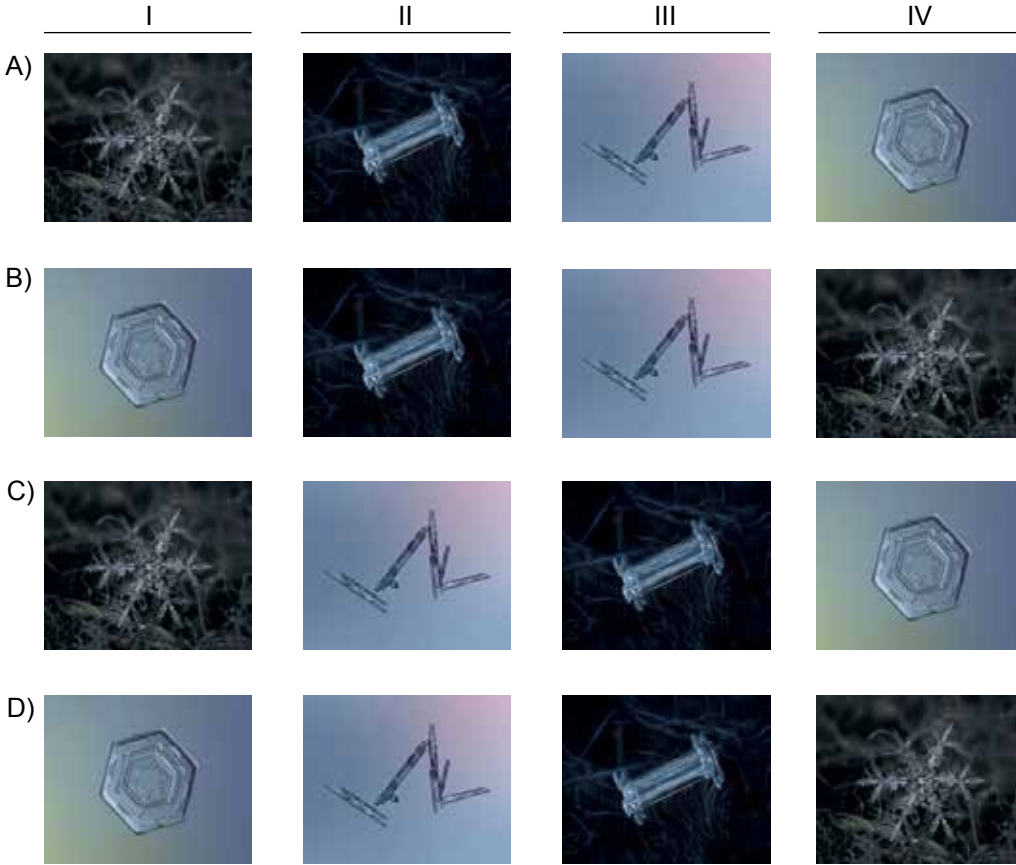
Bu metne göre aşağıdaki afişlerden hangisi biyoçeşitliliğin korunması ile ilgili değildir?

3. Tema

7. Araştırmalara göre kar taneleri dört gruba ayrılır. Altı kenarlı düz bir levhaya benzeyen levha kar taneleri, donma noktasının hemen altında; sütun benzeri bir yapısı olan sütun kar taneleri çok düşük sıcaklıkta oluşur. Uzun, ince iğneler şeklinde görünen ve orta seviyedeki nemlilikte oluşan iğnemsiz kar taneleri, sıkıştırılabilen yapısından dolayı kayak için mükemmel bir zemin oluşturur. Yüksek nemin etkisiyle oluşan ve karmaşık bir yapısı olan dendrit kar tanelerinde buhar, nemden dolayı çok hızlı yoğunlaştığı için buz kristalleri dallanmış bir yapıya bürünür.

Bu metinde numaralanmış kar tanesi türlerinin görselleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

3. Tema

8. Aşağıda sinema filmi yapımının, sırasıyla “Geliştirim”, “Yapım Öncesi”, “Yapım”, “Yapım Sonrası” ve “Dağıtım” başlıkları altında incelenen beş aşaması karışık olarak verilmiştir.

I. Düzgün ve kolay bir film çekimi için iyi bir hazırlık gerekir. Bu aşamada senaryoya uygun oyuncular belirlenir, dekorlar ve kostümler hazırlanır.

II. Filmin hangi sinemalarda, ne zaman gösterime gireceğine karar verilir ve belirlenen sinema salonlarında gösterimi tamamlandıktan sonra farklı ortamlarda satışı başlar. Bazı filmler de festivallere gönderilir.

III. Çekimi tamamlanan sahneler bilgisayarda kurgulanır, filme görüntü ve ses efektleri ile müzik eklenir. Yapım ekibinin kontrolünden sonra film, izleyici ile buluşmaya hazır hâle gelir.

IV. Her film bir fikirle başlar. Bu fikir; önce bir öyküye, sonra senaryoya ve daha sonra resimli taslağa dönüştürülür. Filmde, özel efektler ve fantastik öğeler kullanılacaksa bunları ekibin anlayacağı şekilde çizecek iyi bir ressam gereksinim duyulur. Daha sonra, masrafları üstlenecek bir yapımcı arayışına gidilir.

V. Filmin bütün sahneleri, hazırlanan programa uygun şekilde çekilir. Bu sürecin sorunsuz geçmesi için görev dağılımının çok iyi yapılması gerekir.

Bu aşamalar aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

A) I - IV - V - II - III

B) I - V - III - IV - II

C) IV - I - V - III - II

D) IV - V - II - I - III

9. Üçgen, yıldız ve daireden oluşan bir kodlama sisteminde A, Ç, I, K, R harfleri aşağıdaki gibi gösterilmiştir.

A	▲★▲
Ç	★▲
I	▲★
K	★▲▲
R	★●▲★

Buna göre aşağıdaki beş harfli kelimelerden hangisi “★▲▲★★●▲★▲★▲▲” şeklinde kodlanır?

A) KIRAK

B) KIRAÇ

C) ÇIRAK

D) ÇARIK

10.

GÖBEKLİTEPE UNESCO DÜNYA MİRAS LİSTESİ'NDE

Dışişleri Bakanlığı, Şanlıurfa'daki Göbeklitepe Arkeolojik Alanı'nın, UNESCO Dünya Miras Listesi'ne girmesiyle Türkiye'nin söz konusu listeye kayıtlı alanlarının sayısının arttığını duyurdu.

İLK KEZ 1963'TE FARK EDİLEN GÖBEKLİTEPE'DE BUGÜNE KADAR GÜN YÜZÜNE ÇIKARILAN BAZI ESERLER:

8 ila 30 m çapında dünyanın en eski tapınak kalıntıları

Göbeklitepe
Şanlıurfa'ya 18 km mesafede
ŞANLIURFA

Çok sayıda yabancı hayvan figürü, insan heykeli

65 cm

Yaklaşık 12 bin yıl öncesine ait olduğu belirtilen 65 cm uzunluğunda insan heykeli

3 ila 6 m

Neolitik Dönem'e ait, boyları 3 ila 6 m, ağırlıkları 40 ila 60 ton olan yabancı hayvan figürlü, "T" biçimli dikili taşlar

Göbeklitepe,
"dünyanın en eski tapınak merkezi" kabul ediliyor.

6 yıl önce UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alındı.

Bahreyn'de yapılan 42'nci Dünya Miras Komitesi Toplantısı'nda UNESCO Dünya Kültürel Miras Listesi'ne kabul edildi.

Bu görseldeki bilgilerden hareketle Göbeklitepe ile ilgili,

- I. İnanç tarihine ait bilgileri altüst eden bir tapınaktır.
- II. İçindeki T biçimli ve hayvan figürlü dikili taşlar insanı temsil etmektedir.
- III. Türkiye'nin, Dünya Miras Listesi'nde Göbeklitepe dışında da eserleri vardır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız III.   C) I ve II.   D) II ve III.

